

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja.

Megjelenik minden vasárnap	Főmunkatársak KISS GYULA SZENDY ISTVÁN	Felelős szerkesztő BERKOVITS MÁRK Belmunkatárs CSAJÁGI BERNÁT	Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyed évre 2 K Egyes szám ára 20 fillér
-------------------------------	---	---	---

A tiszai áthidalás kérdéséhez.

Bács-B. vármegye törvényhatósága még mult évi december 20-án egy tiz tagú bizottságot küldött ki azon kérdés tanulmányozása és megvitatására, hogy ez a titeli avagy az óbecsei tiszai áthidalást javasolja-e a törvényhatóságnak pártolásra. Vmegyénk alispánja, a ki hivatalos kötelességét meghaladó buzgalommal tárgyalja a törvényhatósági utak államosításának és a tiszai áthidalásnak megyénk fejlődésére igazán nagy fontosságú kérdéseit — ezen tizes bizottságot m. hó 25-ére hívta egybe Óbecsére, a községháza dísztermébe ahol elnökielte alatt e nagy fontosságú kérdés került szőnyegre. — Óbecse község előljárósága ez alkalomból úgy Torontálnak, mint megyénknek érdekelt községeit 9 órakor megtartandó előértekezletre hívták meg, a kik nagy tömegekben vonultak fel a tágas díszterembe.

Elnöklő alispánunk meleg szavakkal üdvözölte a nagy számban egybegyűlteket és a jegyzőkönv vezetőjére és az ügy ismertetésére felkérte Strilich Béla tb. megyei főjegyzőt, ki nagy gondnal és részletességgel megszerkesztett memorandumban és kellő tájékozottsággal ismertette mindazt, ami a jelzett áthidalások ügyét elodázhatlanul a megvalósulás stadiumába terelték.

A tárgyhoz elsőnek az óbecsei járás agilis főbírája, Dr. Balaton Gyula szólott, ki közgazdasági, kereskedelmi és ipari és forgalmi tekintetektől nagy hatással, a meggyőző érvek erős logikájával az óbecsei áthidalás támogatását kérte; Kiss Gyula, községi jegyző pedig az alábbi beszédben ugyan azon álláspontot támogatta, főleg stratégiai, kereskedelmi és politikai okokból és végül Dr. Galambos Pál, óbecsei ügyvéd, a speczialis óbecsei és bácskai szempontokat domborította ki elragadó ékesszólásával.

Ezek után elnöklő alispánunk lelkes tapsvihar között határozatilag kimondta, hogy az értekezlet egyhangú megállapodására a törvényhatóságnak az óbecsei áthidalást fogja javasolni.

Végül itten közöljük Kiss Gyula főmunkatársunknak fent jelzett tetszessel fogadott szószserinti javaslatát:

Nagyságos Alispán Úr!

49022/906 sz. értesítéséből örömmel tapasztaltuk, hogy vármegyénket a tiszai és dunai áthidalások kérdésének megoldása által a világforgalomba vezetik be, közgazdasági és kereskedelmi érdekeink, hathatós előmozdítására.

Amde ezen áthidalások közgazdasági és kereskedelmi érdekeink mellett, fontos stratégiai és politikai célokat is szolgálnak és így ezen kérdések helyes megoldása főleg ezen szempontokból is bíralandó el. Azért engedje meg, hogy első sorban csak is ezen áthidalások stratégiai okait kutatva, alábbi javaslatomat tehessem meg.

Magyarországot a Balkán államok által

veszély egyáltalán nem fenyegeti, legfeljebb nekünk akadhat ottan dolgunk, és ezen esetben a legrövidebb és legbiztosabb út oda Belgrádon át vezet Zimonyánál. Románia sem támadhat a vaskapun át és így közvetlen veszély érhet a déli és keleti Kárpátoknál Románián át — továbbá Oroszország részéről Bukovina és Gácsországon keresztül.

Ezen szempontokból tehát a titeli áthidalás fontos stratégiai célokat nem szolgálhat, — sőt tekintve úgy a bácskai, mint a torontáli közlekedésre nem alkalmas terepviszonyokat, az határozottan hátrányos, mert szinte predestinálva van egy olyan kelepce megteremtésére, a melyben nemcsak a szabad mozgás nyerne gátat, de hadseregünk válságosabb viszonyok között a körülkerítést, avagy felvonulása útjának elzárását alig tudna elkerülni. De különös figyelmet érdemel azon körülmény is, hogy Tittel, — főleg Bácskának, — azonban Torontálnak is, — olyan csücskén fekszik, a hová az egyes hadtestek állományait csak nagy kerülőkkel és a leghosszabb utakon képesek elszállítani, hisz Temesvár oda olyan messzire van, mint Zombor Tittelhez, ez pedig 131 Kilóméter, míg Zombor Óbecséhez mintegy 90 Kilóméter, Temesvár Óbecséhez pedig 97 Kilóméter.

Már most azon nem várt esetben, ha például a temesvári hadtestet kellene Bácska bármely részén elhelyezni, az Tittelén át csak a leghosszabb vonalokon lehetséges, ami pedig a jó stratégiának érdeke nem lehet.

Ugyancsak így járnánk azon legvalószínűbb esetben, ha a dunántúli hadtest akár Gombosnál, akár Bezdánánál segítségére sietne a temesvári vagy aradi hadtestnek, — mely esetekben bizonyára érzékenyen megbusszlná magát azon körülmény, ha ennek — csak magában Bácskában, mintegy 50 Kilóméterrel hosszabb utat kellene megtenni Tittelén át, annak minden tekintetben

TÁRCA.

Farsangi alakok.

I.

A tapasztalt harcos.

Sok báli éjszakát harczolt már végig. Nem sokára jubilálhatna is, ha ez a jubileum nem menne ifjúsága rovására is. De így kár lenne emlegetni, hogy ez már a tizenötödik farsang. Mert bár milyen szavahihető ember is Dr. Gerlesy Döme miniszteri segédtitkár úr, még sem hinnék el neki, hogy tiz éves korában már rendező volt valami bálon. Pedig ő szereti magát 25—26 éves ficzónak kiadni. S valóban mikor úgy jól kicsipve, pompás állásu frakkjában, kifogástalan fodros ingében, gomblyukában nagy, fehér székfüvel, ruganyos fejedelmi léptekkel belép a bálterembe, minden leányszem vágyva tekint feléje és a mamák összebujva leányaikkal, ezt suttojják:

Milyen csinos fiu a titkár úr!

A titkár úr tudatában is van ennek. Talán kellenél is jobban. Minden mozdulata, minden tekintete mintha azt mondaná:

— Nézzetek reám, mamák és eladó leányok! Erős vagyok és egészséges, naponta hízik és hideg bedörzsöléseket veszek. Jó

állásom van, a családom előkelő, a nevem tiszta. A kit kegyeskedek majd a feleségemmel tenni, az méltóságos asszony lesz! Mert elvégre minden segédtitkárból titkár, titkárból osztálytanácsos, abból pedig miniszteri tanácsos lesz. Igyekeztek meghódítani! Kapható vagyok! Mind mostanáig nem tettem meggondolatlan házassági ígéretek. Ennyi előnyhöz képest mi az a 16—20000 K adósságom. A leányt a kit elveszek, boldoggá fogom tenni, feltéve hogy a huszezer K-an kívül van még nyolczvan—százezer K. Bácskájá! Pályázzatok! Szabad a verseny. Pályázók névsorával jó előre fel van szerelve. Biztos adatai vannak a bálozó kisasszonyokról. Az új felhajtást mint mondani szokta, hamarosan elkönyveli a régi közé.

S mielőtt beengedi magát mutatgatni valamelyik új báli csillagnak, előzetesen biztos tudomást szerez mindenről, ami az illető ifju hölgyre vonatkozik. S különösen nagy figyelmet fordít a vagyoni viszonyok miképpen állására, mert elvégre helyrehoztatlan hiba lenne pl. második négyest vagy souper-csárdást tánczolni olyannal, a kinek nemcsak tüntető apanázsa, de meg az a rongyos huszezer K-nája se lenne meg, a mit a hitelezők már oly rég óta várnak.

Azonban dicséretükre legyen mondva, elég türelmesen várnak. Mert az okos titkár

úr minden farsang elején tud valami esalétket beadni:

Feljön a Melanie a Bácskából. Távoli unokahugom. Igaz ugyan hogy csak három-ezer holdja van az öreg rácznak. De még szerezheth hozzá. És egyetlen leány! Az anyja nem él. Nincs anyós, ez maga töke!

Arról azután nem tehet a titkár úr, hogy Melanie kisasszony fejet még ott lent elcsavarta egy bunyeváciz legény, hogy a farsangolás elmaradt.

— Gombház-, gondolja a titkár úr, miközben új farsangi terveket sző, mely tervek erősen érintik az államtitkár úr nevelt leányát, nemkülönben Z. kisasszonyt, a gazdag építész leányát.

Ezekkel foglalkozik legtöbbit. De azért még sem szenteli magát teljesen nekik. Mert elvégre még nem bizonyos, hogy az államtitkár úr fog-e valamit tenni a fogadott leánya férjéért, ha pedig nem tesz, akkor megeheti a koldus kisasszonyt, neki nem kell az építészekre pedig rossz idők járnak: egy szép napon belekracholhat az öreg, s akkor mi lesz?

Hanem azért a második négyest mégis Z. kisasszonnyal táncolja, a souper-csárdás négy újrját pedig a másik kitüntetett kisasszonnyal. S hogy a hasznost a kelle-messel is összekösse, mert a fent említett két kisasszony nem bővelkedett sem testi

alkalmatlan szűk terepén és onnan ismét nagykerülővel eljutni Temesvár vagy Arad felé.

Már ezen igen komoly elbírálás alá eső súlyos szempontok miatt is feltétlenül célszerűbb a Zomborral összekötött rövidebb és egyenesebb Óbecsei vonalat tiszai áthidalással bevezetni Torontálba, honnan Törökhecsénél igen rövid egyenes vonalban Nagyikindán át Temesvár felé, Nagyikindáról pedig Lovrin Perjámoson át ismét egyenes vonalban Arad felé a legrövidebb utirányok elvisznek akár Orsován át, akár Aradon át a predeali vonalon Románia felé — egyrészt a vasúthoz, másrészt a fekete tengerhez.

E fontos katonai szempontok és a vármegyét az óbecsei áthidalásra utalják és ezek mellett Títel szóba sem jöhet, mert ha Títeltől a torontálmegyei tekervényes vasúthálózatokat nézzük, olyan vonalat egyet sem találunk, mely kerülő nélkül képes lenne akár Temesvár, akár Arad felé egyenes és így gyors leányolásra.

A katonai szempontok tehát csak is az óbecsei áthidalást indokolják, mely vonal Bezdánig 43 kilométerrel rövidebb mint Títel.

Lehet, sőt magam is abban a meggyőződésben vagyok, hogy Títel katonai szempontból megerősítést igénylő fontos őrszemet képez, és ez okból az állami műtárnak Szentármás vagy Verbásztól Kiskér Óker felé való elágazása és oda való építése és kezelésbe vétele komoly megfontolást igényel, de sajátos terepviszonyainál fogva operatívra alkalmas kituduló stratégiai fő gócpontot képezni nem fog soha, nem említen azt, hogy sem Títel sem Rudolfsnad nagyobb számú katonaság befogadására nem alkalmas és már ezen szempontokból is kiemelkedő fölényrel bír úgy Óbecse mint Törökhecsé és a vele tőszomszédos Aracs.

Kereskedelmi szempontokból mérlegelve a kérdést, szükséges első sorban B. P. vármegye térképére tekinteni, és ez esetben teljesen érthetetlennek előttem azon szempontok, a melyek a vármegyét a titeli áthidalásra bírhatják, a vármegye egy olyan csücskén, a mely a vármegye összes pontjához a legtávolabbi esik és onnan messze tájakra a világ forgalmat összekötő természetes vasúti vonalak nem léteznek, és nekünk arra felé kereskedelmi fontos erdekekből keresni valónk egyáltalában alig van, mert a duna felé a Bpest — Zimonyi vonal és Ujvidék a közszükségletet jobban kielégíti kelet felé, — míg Títelen át akár Pantsova Temeskubin avagy Bázias felől a Dunáról világtorgalom nem bonyolítható le, Temesváron át Turnszeverin felé Várnáig, avagy Aradról Erdélyen át Bukerastig, esetleg Constanzaig pedig a titeli áthidalás a

sem lelki szépségeiben, hát leereszkedett a kis Mártaloz is, a székesfőváros legbájosabb s leginkább feketé kis ördögéhez, akinek ugyan hozományja fillérenyi sincs, de van két fekete szemé meg olyan gömbölyű telur válla, hogy a titkár úr bizony úgy egy-egy keréngő után, miközben úgy hozzá simult az a kis ördögös portéka, mint valami szertelmes kis macska — arra is kegyeskedett gondolni, hogy ezt a gyereket talán el lehetne venni hozomány nélkül is.

Hancm ez hát csak úgy átitató, röpke hangulat volt! Mert mit csinálna a hitelezővel? s hogy tudna megélni a fizetéséből ezzel az elkényeztetett kis babával?

A bál utáni kávéházi konyakozás közben, hogy valahogy ostobának ne tartsák a barátai, a ki bele esett a kis ördög hálójába, hát eleve ki is jelenti:

— Ugy látszik szerelmes belém a kicsike! Hogy a vállamra hajolt! Szegény, sajnálom, de bizony isten nem vehetem el...

Lehetséges, hogy ugyanakkor, mikor a titkár úr ezt a kijelentést tette, odahaza a kis fekete kisasszonyt szidta a mamája:

— Ugyan mit foglalkoztál annyit azzal a hozomány vadászszal? Erdemes is! Az ugyan nem vesz el!

— Hadd bolonduljon a szegény. Ne tégy, úgy se mennél hozzá! Vénül! Ugy látszik S látszik hogy festi a hajuszát.

stratégiai okoknál felhozottak folytán képtelenség és mert utiránya Zomboron át mintegy 43 Kilométerrel hosszabb Bezdánig és onnan Fiume felé csak nagy kerülővel lehetséges.

De még feltűnőbb a kép és még inkább megrögzött meggyőződésünkben, megyénk vasúti hálózatának a képe.

Ebből a szempontból is az óbecsei áthidalás a legegyszerűbb, mert az óbecsei — zombori vasut által a megye két egyenlő részre van osztva és így a vmegye minden pontjához legközelebb fekszik, az összforgalmat pedig akár Fiume, akár Erdély, akár Torontál, Temes, Krassószörény megyéken át Románia felé a legrövidebb útvonalon és így a leggyorsabban képes lebonyolítani, a mi Títelen át az előfeltételek hiánya folytán teljesen lehetetlen, sőt képtelenség.

A politikai okok igaz a balkán politikát tolják folyton előtérbe, de lehetséges-e balkán politikáról álmodni mindaddig, a míg Magyarország csaknem felett képező nemzetiségeit asszimilálni nem képes és állandó harcban kénytelen velük élni és gazdaságilag kellőleg kifejlődve nincsen.

Mi lenne Magyarországban, ha ilyen viszonyok között a realis balkánpolitikára vállalkozni merészelné, — hisz elég nekünk ebből Bosznia és Herzegovina, oda pedig a titeli áthidalásra szükségünk nincsen.

Elég bajunk van nekünk saját hazánkban, ha egyedül csak Erdélynek politikai viszonyait tekintjük és azt a veszélyes akna munkát, a mely a rohamosan fejlődő Románia esetleg Oroszország által kedvező alkalomban ellenünk vészthozóan felhasználható. Éberem, nyitott szemekkel tekintünk oda, saját vagyónunkra, ne üzenek nagy zási phantomok és már ezen szempontokból is az ezen helyzetet domináló óbecsei áthidalást kegyeskedjük vármegyei érdekeiket mindig melegen istápoló buzgóságával elősegíteni.

HIREK.

— A kulai jegyzői állás valószínűleg ismét árvaságra jut. Csak pár hét előtt választották meg ugyanis e díszes állásra Faller Alajos vepródi jegyzőt, nevezett azonban két napi hivataloskodása után a kulaiak legnagyobb megdöbbenésére és osztatlan sajnálatára azon szándékát nyilvánította, hogy Veprődön bírt jegyzői állását újból elfoglalni öhajítja. Elhatározásának indoka kizárólag családi körülményeiben keresendő, melyek már a választás folyamán léteztek ugyan, de mert azok a választás után sem szűntek meg, sőt súlyosboddak és jelenlétét családja körében folytonosan szükségessé teszik, kénytelen volt családja esdő kérésére a fényesen dotált állás elhagyására gondolni és családja ősi fészkebe, övéi csendes körébe, visszatérni. Kis községének aprajánagyja, képviselőtestülete, előjárói, újjongó örömmel fogadták rajongásig szeretett jegyzőjüket és így természetesen, hogy a már megüregült vepródi jegyzői állásra tüntető lelkesültséggel fogják újból megválasztani, a járási főszolgabíró által, fentiek figyelembe vételével, Veprődre helyettesnek kinevezett Faller Alajost.

— Eljegyzés. Dr. Hilkene Lajos kulai ügyvéd tegnap este tartotta meg eljegyzését Harr Katika kisasszonnyal, Harr Samu volt kiskéri községi jegyző, jelenleg kölpényi földbirtokos leányával.

— Bizottsági ülés. A kulai közegészségügyi bizottság, mely egy évtized óta semmiféle életjelt sem adott magáról, a múlt kedden délután ülésre hivatott össze. Okot erre a Kulán felállítandó második gyógyszerárnak régóta kísértő kérdése szolgáltatott. Lehrer Alfréd apatini gyógyszerész ugyanis Kulán egy második gyógyszerár felállításának engedélyezését kérte a helygymintistól, aki ezt a kérvényt véleményezés végett a községi képviselőtestülethez küldte le, a községi képviselőtestület pedig a közegészségügyi bizottságnak adta ki. A közegészségügyi bizottság, miután eltekint Mladonický Vincea orvosjelöltétől, helyettes elnökül Dr. Ormay Károly járási és tv. megyei orvosot, jegyzőül pedig Szegő József tanítót

megválasztotta és így formálisan megalakult, Dr. Holländer Dávid közs. orvos jelentése, illetőleg előadói javaslata alapján szótöbbséggel kimondta, hogy ezidő szerint Kulán egy második gyógyszerár felállítását fölöslegesnek tartja és azt a községi képviselőtestületnek nem javasolja. Jó lenne ezt a bizottságot többször is megszólaltatni a közterek, utcák, járdák, átjárók tisztasága tárgyában; talán nem ártana ez sem a közegészségügyünk.

— Közgyűlés. Kula község képviselőtestülete a múlt csütörtökön délelőtt igen látogatott és élénk lefolyású közgyűlést tartott. Szokatlan élénkséget a közgyűlésnek a második gyógyszerár kérdése kölcsönzött; erről a közegészségügyi bizottság üléséről szóló tudósításunkban is megemlékezünk. A közgyűlés napirendjének első tárgya a jegyzői lak építésének ügye volt. E tárgyban ugyanis a legutóbbi közgyűlés megbizta az előjáróságot, hogy az épülettervek és költségvetés elkészítéséről gondoskodjék. Az előjáróság e megbízatásának eleget tett és a tervek és költségvetést Dudás Fábán okl. mérnökkel elkészítette. A közgyűlés a bemutatott tervek igen nagy szabásuaknak találta és új, kisebb méretű tervek készítésére kérte föl a megbízott mérnököt. Ezután következett Lehrer Alfréd apatini gyógyszerész kérvényének tárgyalása, a melyre vonatkozólag az előjáróság javaslata az volt, hogy Kulán egy második gyógyszerár föltétlenül szükséges. A kérvény fölöttébb hosszú, élénk vita fejlődött. Tővisi Rác György az előjáróság javaslatát pártolta és indítványozta, hogy a kérvényezőnek a község csatornán túli részében egy második gyógyszerár felállítását engedjék meg. Dr. Lebach László szintén szükségesnek tartotta a második gyógyszerárt; de mégis azt indítványozta, hogy a képviselőtestület a kérvényt ne is tárgyalja, mert a kérvényező abban nem jelölte meg, hogy a község mely részében akarja az új gyógyszerárt felállítani. — Dr. Récsi Ede végül azt indítványozta, hogy mondja ki a közgyűlés, hogy a képviselőtestület ezen kérdésben mindaddig nem határozhat, míg a kérvényező pontosan meg nem jelöli azon helyet, ahol az új gyógyszerárt felállítani akarja. Ezt az indítványt aztán a képviselőtestület el is fogadta. — Özv. Góriusz Henrikné b. e. férje által a párbépénztárnak előlegezett 702.62 K visszatérítése iránti kérvényére a képviselőtestület azt határozta, hogy előbb a számadásokat megvizsgálattja, s e célból a járási számvevő mellé Boberity Milán, dr. König Soma, Kanyó József és Dudás Fábán közs. képviselőkből álló bizottságot küldte ki. Miután a képviselőtestület a községi szolgák fizetését havi 40 K-ról 50-re emelte, a tárgysorozat hátralévő részét a legközelebbi közgyűlésre halasztotta.

Régi bűnök. Zomborból jelentik: Fernbach Károly főispán néhány nap óta hivatalvizsgálatot tart Zomborban. Előbb a megyei hivatalok ügymenetét vizsgálta meg titkára kíséretében. A megyénél mindent a legnagyobb rendben talált és a tapasztalások felett teljes meglepődését fejezte ki. — A Zombor városánál tartott hivatalvizsgálat azonban, mint értesítünk, szenzációs eredményre vezetett. Híre jár, hogy a városi adógyosztályban nagyobb szabálytalanságoknak és régi bűnöknek jött nyomára — melynek részletei azonban még nem közölhetők.

Agyonütötte a fa. Óbecséről írják: Az Árpád-liget látnak kiirtása halálos végű balesettel végződött. Az egyik hatalmas fa kiásásánál történt, hogy az váratlanul eldőlt és ráesett iszonyú súlyával özv. Francsik Józsefné, Tézi Julianna 55 éves asszonyra, aki szintén a lártás körül szorgoskodott. A súlyos ütés az asszonyt agyonütötte. — A hatóság megindította a vizsgálatot, ha vajjon nem forg-e lőm gondolatlanság esete és nem ártana, a községi képviselőtestület határozatát is méltan felülbírálni, a kik Óbecse egyik legszebb díszét érendelték vándal barbarizmussal kiirtani. Más városok ezeket áldozna ha ehhez hasonló szépségű ligetre tehetné szert és Óbecse gátlanságú büntetésből kiirtja legszebb közkinését.

— **Kiszács község előjárósága** folyó évi február 16-án tartott árlejtést a jegyzői lakon 2364 K 44 f költség keretén belül végzendő kőmives és asztalos munkák biztosítása tárgyában. Ajánlatot tettek: Neidhöffer Keresztély (Bulkesz) 2344 K, Bauer Károly (Bulkesz) 2354 K-val, Kendl Henrik (Bulkesz) 4¹/₀ Geier Henrik (Ujverbász) 5¹/₀ és Heinc Vilmos (Överbász) 6¹/₀ áremelés-sel. Neidhöffer Keresztély ajánlatát fogadta el.

— **Iparvasut építése Óbecsén.** A napokban volt a Freund-féle fűrésztelep által kiépítendő ipar vágány pótbejárása Sztrilich Béla vmegyei tb. főjegyző elnöklété alatt. A pótlást igénylő műszaki dolgok elintézését nyervén, az építési engedély kiadatott s így a tavasz nyitásával a cég megkezdi a vágány kiépítését. Az iparvágány a Tiszától, a sörház előtt egész a fatelepig fog vezetni s főleg a fenyőszálak felvonását fogja szolgálni.

— **Az Osztrák Magyar Bank** igazgatósága a Bácsmezei Agrártakarékpénztárt a zombori bankmellékhely üzletvitelének átvételével megbízta. E megbízás folytán a Bácsmezei Agrártakarékpénztár a bankmellékhely üzletvitelét f. évi február 28-án megkezdte és az Osztrák Magyar Banknál benyújtandó a zombori vagy más bankpinczokon fizetendő mindennemű váltók leszámítolást naponként a d. e. üzleti órákban közvetíti és a leszámított váltók leszámítolási értékét, ugyancsak naponként a d. e. órákban kifizeti.

— **Csöd.** Az újvidéki törvényszék Reich Lajos bácsszenttamási kereskedő ellen csödtöt nyitott. Tömeggondnokká dr. Darvas Károly óbecsei, helyettesévé dr. Lusztig Nándor újvidéki ügyvédet nevezte ki.

— **Sikkasztó pénzbeszedő.** Újvidékről jelentik, hogy Alberti Rezső, az itteni légszuszgyár pénzbeszedője, 1200 K elsikkasztása után megszökött. Alberti Rezső állítólag egy nő társaságában Belgrád felé vette útját.

— **Megunt szerelem.** Bognár Antal a vele vadházasságban élő Reinhold Jozefin verbászi cseléd leánya vasárnap kétszer rálőtt, mert ez őt elakarta hagyni. Bognár a tett elkövetése után megszökött. E hó 25-én d. u. a szerencsétlen ember a bűntetéstől való félelmében a Szegedről Szabadkára 12 óra 40 perckor érkező személyvonat elé dobta magát. A vonat az öngyilkos lábát elvágta és testét is több helyen bezúzta. A mentők haldokolva vitték az öngyilkost a kórházba, ahol néhány perc múlva meghalt.

— **Magyar név.** Krappenheim Antal topolyai néptanító nevét belügyministeri engedéllyel „Larácsonyi“-ra változtatta.

— **Nyilvánossági jog egy gimnáziumnak.** A vasárnapi hivatalos lap közlése szerint a közoktatásügyi miniszter a zentai községi főgimnázium, mint 8 osztályú középiskolának a nyilvánossági jogot és az érettségi vizsgálat tartásának jogát 1907—8—9. három tanévre megadta.

— **Az új tankerületi főigazgató.** Szép ünnepély folyt le a napokban a bpesti VI. kerületi állami főgimnáziumban. A gimnázium volt igazgatója, dr. Szele Róbert, kit a szegedi tankerület főigazgatójának neveztek ki, bucsuzott az intézettől. Az ifjuság nevében Tóth Zoltán tanuló mondott köszönetet a főigazgatónak az ifjuság iránt mindenkor kimutatott igazságos jóindulatáért és szeretetéért, átadván egyúttal az ifjuság emlékét, egy ezüst babékoszorút. Ezután a tanári testület nevében dr. Jancsó Benedek bucsuzott a volt igazgatótól, aki úgyszólván egyúttérzésével megnyerte tanártársai tiszteletét és becsületét, vele együttérző testületével pedig megalapította a fejlődő intézet jó hírét. Biztosította, hogy a testület tisztelete kisérni fogja új pályakörébe is. Szele főigazgató meghatottan kérte a testület jóindulatát továbbra, életének legszebb napjai közé sorolva azt az időt, míg a testület élén állott. Este barátságos vacsora közben Still Nándor tanár, emlékül átadta Szele főigazgatónak a tanári kar fényképcsoportját.

— **A magyar evangélimi protestáns egyháztörténelme** Zsilinszky Mihály szerkesztésében elsőrendű szakerők közremű-

ködésével diszes kivitelben számtalan mű-melléklettel most jelent meg és kapható Hajman Mór könyvkereskedésében Szabadkán. Ára füzve 14 K könyvtári kötésben 17 K diszes félbörkötésben 19 K. Előnyös havi 1 K-ás részlet fizetésre is szállítatik.

— **A zentai tiszai hid államsegélye.** Az épülőfélben levő tiszai hid költségei nagy teherként nehezdednek Zenta város lakosságára. Annál nagyobb örömet keltett tehát most az a hír, hogy a kormány a megálapított államsegélyen kívül Lovász Andor orsz. képviselő közbenjárására még 38.000 K segélyt utalványozott ki a hidépítés költségeire. Ez összeggel körülbelül 10¹/₀ pótladó kivételé lett megtakarítva.

— **Siketnémák felvétele.** A siketnémák szegedi intézetébe 7-12 éves siketnéma gyermekek vétetnek fel. Az intézetben a felvett némák megtanítatnak rendszeren és hangosan beszélni, írni, olvasni s egyéb elméleti ismeretekre; továbbá kézimunkára és az ipart előkészítő kézügyeségre. A felsőbb osztályokba oly gyermekek is felvétetnek, akik már beszélni tudtak, de később megsiketültek és a beszédet ennek következtében részben elfelejtették. A felvétel iránti kérvények a „Siketnémák intézete felügyelő bizottságának Szegeden“ címre küldendők. Egyebekben az intézet igazgatósága szíves készséggel ad felvilágosítást.

— **A legnagyobb takarmányrépa termések.** Elmúltak azok az idők, amikor a gazda már azzal is meg volt elégedve, ha csak nagy mennyiségben termelt takarmányrépája. Ma már a legkisebb gazda is tudja, hogy nem abban áll a répa értéke, ha tele-rakja a jöszágnak a beleit, hanem arra kell a fősulyt helyezni, hogy mekkora tápértéke van a répának. Hogy nagy tápértékkel bíró répát nyerhessünk, szükséges, hogy az anyarépa (magrépa) legalább 4-8 kiló súlynak és tápértékükre nézve a legmondosabb módon egyenként vegyileg megvizsgálva legyenek. Jelenleg nem létezik más cég a budapesti Mauthner Ödön és kir. udvari magkereskedésén kívül, mely ily nagy gondalal termesztett répa magot hozna forgalomba. Ezen répamag e mellett még impregnálva is van, miáltal sokkal gyorsabban kel ki és a rovaroknak is ellentáll. Ajánlatos tehát, hogy csak Mauthner-féle impregnált csillagjegyű répamagot vessünk, a csekély árkülönbözet százszorosán megtérül a biztos és nagy termés révén.

— **Gazdasági munkások és cselédek jutalmazása.** A földművelésügyi m. kir. miniszter a vmegye területén négy gazdasági cselédet és négy gazdasági munkást, akik hosszabb időt töltöttek egy helyen és ezen idő alatt megbízhatóságuk, szorgalmuk, józanságuk, gazdájuk és munkaadójuk iránti hűségük által kitüntek társaik közül, de munkásságuk által is például szolgálhatnak — Fernbach Károly főispán előterjesztésére — 100—100 K jutalomban részesítette és elismerő oklevéllel tüntette ki. A megjutalmazott munkások és cselédek a következők: Vajka Ferenc magyarkanizsai 51, Fernbach Vendel felsőroglatici 40, Rózsa István alsódubokai 32, Held József szentfülöpi 40, Bukovits József gombosi 35, Hemdt Konrád újverbászi 31, végül Szloboda Mihály péterrévei 30 éve szolgál illetve végez gazdasági munkát egy gazdánál.

— **A hajózás megnyitása.** Ugy a Magyar folyam és tengerhajózás rt., mint az osztrák Dunagőzhajózási társaság Budapest fölött február 25-től kezdve megnyitja az árufelvételt és pedig az előbbi a Budapest, Pozsony, Bécs, Korneuburg, utóbbi pedig a Budapest, Győr, Gönyő, Pozsony, Bécs, Korneuburg, Linz, Passau, Regensburg közötti viszonylatban. Hogy a vállalatok a mai változó időjárási viszonyok mellett is ilyenkorán felveszik az áru forgalmat, az a Máv. forgalmi zavaraira vezethető vissza és a kereskedő világérdekében történik, amely a télen át nemcsak a forgalmi zavarok, hanem az igazságtalan gabona refakcia megvonás által is nagyban károsodott.

— **Kettős vágány Budapest—Zimony** között. Arról a következményeiben kiszámíthatatlan értékű intézkedésről vettünk hírt hogy Budapest—Szabadka—Zimony között

a sinpárt a legrövi-debb időn belül megkezdik. A forgalom ugyanis oly nagy méretű, hogy az egy sinpár mellett ma már nem bonyolítható le. Az előmunkálatok már nagyban folynak, úgy, hogy Szabadka területén az új sinpár útjába eső fákat is vágják ki s a szabadkai úgy nevezett májsai kapu melletti nyílt árok beboltozása is már el van rendelve az államvasutak költségén.

— **Személyi hír.** Dr. Mály Ferenc szakiskolai igazgató a kereskedelmi m. kir. miniszter megbízásából f. hó 1-én Kulára érkezett, s itt meglátogatta a „Kulai gyapjufonó- és szövőgyárat“ és a Kulai kalap- és kalaptomp-gyárat. A ministeri megbízott a szerzett tapasztalatok fölött teljes megelégedésének adott kifejezést, s még ugyanazon napon felutazott Budapestre.

— **Beperelt község.** Topolya község megbízta Balog Lipót mérnököt a községi közutak törzskönyvezésével és az utcák és terrek szabályozásával. A község a mérnökkel kötött szerződést és később a kézmunkálatot elmulasztotta felterjeszteni. Erre a községet a vállalkozó mérnök beperelte s ámbár felperest elutasította, úgy a topolyai bíróóság azon indokból, hogy előbb a jegyző mulasztása miatt őt kellett volna felsőbb hatóságánál felelősségre vonni, a szabadkai törvényszék pedig azon alapon, hogy sem a szerződés jóváhagyva nem volt, sem a költségek a község költségvetésében felvéve nem voltak, kir. Kuria a két elsőfoku ítélet megváltoztatásával felperesnek a keresetet megítélte.

— **Agyontáncolta magát.** Ószivácon m. hó 17-en temettek el egy fiatal asszonyt, a ki agyontáncolta magát. Vollweiter János ósziváci földbirtokos fiatal felesége a táncban kihevült, vizet ivott s harmadnapra meghalt.

— **Röpirat.** „A képviselői mentelmi jog köréből“ címen Baloghy Ernő, a verbászi kerület orsz. képviselője tartalmas és gondolatokban gazdag röpiratot írt, melyben érdekesen világítja meg a mentelmi jog vita kérdését. A figyelemre méltó röpirat politikai körökben általános érdeklődést keltett.

— **Az ügyvédi kamara köréből.** A szabadkai ügyvédi kamara dr. Báics Lázár újvidéki ügyvédet lajstromába ígtatta.

— **Végzetes kegyelemkenyér.** Csátalján Hedrich József gazdaember átadta vagyonát leányának és csak tartásdíjat kötött ki magának. E miatt azután a falubeliek azzal gúnyolták Hedrichet, hogy koldus, hogy kegyelem kenyéren él. A csufolódást annyira szívére vette a szerencsétlen ember, hogy egy almafára felakasztotta magát. Mire hozzátartozói rátaláltak, már meghalt.

Foulard -
Nyers Bast -
Chiné -
Skót -

Selyem

és „Henneberg“-selyem 60 kr-tól teljebb, bérmentve és vámmentesen. Minta postafordultával. Megrendelések bármely nyelven intézendők: an Seidenfabrikt. Henneberg in Zürich.

Gabona arak: Budapestben:	
Buza aprósra	7.51
Zab	7.40
Tengeri májusra	5.22
Kulán:	
Buza	6.70
Zab	6.70
Tengeri	4.40

Könyvtárak ■

— vagy nagyobb * mennyiségű

könyvek bekötésére

ajánlom ujonnan kibővített

könyvkötészetemet.

■ Előleges árajánlatokkal ■
- - szívesen szolgálok.

Tisztelettel - - -
Berkovits Márk

Pályázat

Órszálláson **irnoki** állásra. Fizetés évi 800 K. Az állás **március 1-én** elfoglalható. Ajánlkozók alulírothoz fordulhatnak, ahol egyéb feltételek is megtudhatók.

Az állás véglegesen töltetik be.
Órszállás, 1907. február 18.

Neszmirák Mátyás
jegyző

2-2

803. sz. 1907

Pályázati hirdetmény.

Veprőd községben lemondás folytán megüresedett községi **jegyzői** állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom az ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy az 1883. I. tc. 6. §-a illetve az 1900. XX. tc. 3. §-ban előírt képesítésüket, valamint eddigi alkalmazásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket hozzám **folyó é. március 16. napjának d.u. 5 óráig** benyújtsák, mert a később érkezőket nem fogom figyelembe venni.

Ezen állás javadalmazása:

1. Előleges havi részletekben fizetendő 1790 K évi fizetés.
2. 22 hold ⁹¹³/₁₆₀₀ -öl szántó és 759 [□]-öl kert hasznélvezete, mely után az adót a községi jegyző fizeti.
3. Szabadlakás a 491 ö. i. számú házban, melynek jókarban tartásáról a község gondoskodik.
4. Hat erdei öl kemény tűzi hasábfá.
5. A marhalevél kiállításal járó díjak élvezete.
6. A vm. szabályrendeletben megállapított magánmunkálati díjak.

Kula, 1907. február 22.

Főszolgabíró h.
Schick Ernő
tb. szolgabíró.

*A legjobb magvakat
A legnemesebb fákat
A legszebb virágokat*

**A legdívatosabb csokrok
és kossorúkat**

friss élővirágokból
a legjobb minőség szavatolása mellett szállítja

Mühle Vilmos

cs. és kir. udvari szállító
mag- és virágkereskedése
= Temesvárott. =

Nagy képletes főárjegyzék ingyen

-10

ELADÓ

2 darab jó karban levő
központfutó szivattyú
6 és 8 hüvelyesek, szivornyákkal;
egy 4 ló-erejű Locomobil
1-ső osztályú vizsgálóval.

Megtekinthető és bővebb értesítés
nyerhető

a rizshántoló malomban,
Kissztapáron.

3-3

2612 sz. 1907.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei Temesvári Szent-József országos vásár **folyó évi március 14-18-ig** meg tartatni. Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra március 14-től, csütörtökön reggel 5 órától kezdve meg van engedve.

Temesvárott, 1907. február 25.

1-2

A városi főkapitányságtól:
Bandl Rezső, főkapitány.

146 1907 tksz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kulai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. König Soma kulai lakos végrehajthatónak **Schock János** újverbászi lakos végrehajtást szenvedő elleni 31 K tőkeköv. és járul. iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. tszék a kulai kir. jbiróság területén levő az újverbászi 575 sz. betétben Al 1 és 7 sorsz. alatt felvett 449 2-b és 448 2-a hrsz. 215 ö.i. udvar és házra, mely Schock János és neje Kratz Dorottya közös tulajdonát képező sz. 1881 LX. t.-c. 156 §-a alapján egészben 800 K ezennel megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte, és hogy a fenneb megjelölt ingatlanok **1907. évi március 27-én d. u. 3 órakor** Újverbász községében meg tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alol is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át vagyis 80 koronát készpénzben, avagy az 1881 LX tc 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1. 3333 sz. a. kelt igazságügy-ministeri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadék-képes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX tc 170 § értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kulán a kir. jbiróság mint tkvi hatóság-nál 1907. január 13.

MARTISS, kir. aljbiró

SZAKÁCSY R.

KULA Ferenc-József-tér bérpalota

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát:
**üveg-, porcellan-, lámpa-,
és vasbutor-árúkbán.**

Értesitem egyben a n. é. közönséget, hogy bizományi viszonyom a "Hungaria" kendergyárral megszűnt s így abba a helyzetbe jutottam, hogy
villany-csillárokat
és minden egyéb a villany-világításhoz szükséges tartozékokat sokkal olcsóbban szállíthatok.

Villany izzók

5-ös 1 K, 10, 16, 25, 32-es 90 fillér
Kérem a n. é. közönség kegyes pártfogását

SZŐLŐOLTIVANYOK

miniszterileg előírt minőségben, 17 faj csemege, 19 borsfajban, háromféle alanyon, fajtisztán, meszes talajra is.

Gyökerez vessző Portalis, Solomis, Monticola, Aramon, Rupestris, Gamin No 1. és 2. kapható:

Vállalati szőlőtelep-nél

Billed, Torontál megye.

Legolcsóbb árak!

Készlet:

271.000 oltvány, 250.000 gyökerez.

1-10

Az intézőség.

Manhold Kálmán, Kula

Bácsmegyének a Telecska magaslátán fekvő Rácz György-féle Jolánföldi szőlőoltvány és kertészeti bérletén tavaszi szállításra kapható:

1. Szokvány minőségű, minden alanyon fajtisztán, sima és gyökerez zölőoltvány.
2. Amerikai és európai sima és gyökerez vessző, amelyeknek fajtisztaságukért kezeskedem, kívánatra névjegyzéket küldök.
3. Alma, körte, barack és kajszinfák 1, 2, 3 éves oltványok a legkiválóbb fajokban.
4. Gieditsia elősövény, valamint az elősövények királya.

Maclura Aurentiaca

elősövény, a melynek gyökerei nem sarjadzanak, tövisei igen sűrűk, semmiféle rovar nem pusztítja, minden időjárásnak ellentáll.

Szíves megkereséseket kér

5

Manhold Kálmán, nagybérlo.

ELADÓ. Szilárd anyagból épült, úri ház

Bővebbet, a kiadónál.
szabad kézből eladó.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
Budapest, Váci-körút 63,

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, löhere cseplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetelőgépek, Planet jr. kapálók, szecskavágók, repavágók, kukorica-morzsolók, darálók, örlőmalmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

